

ינואר 2008

ISRAEL-EU BUSINESS INFORMATION SHEET

גיליון מס' 25 של העלון

יחסי ישראל האיחוד האירופי

ממתינים ליוזמת סלובניה לקיום מפגש קבוצת החשיבה

מגעים התקיימו באחרונה עם סלובניה, המכהנת בראשות האיחוד האירופי, לגבי כינוס קבוצת החשיבה של האיחוד האירופי וישראל. מוצע שקבוצת החשיבה תכונס עוד בתקופת כהונת סלובניה, ולא להמתין עד שצרפת תקבל את נשיאות האיחוד האירופי בחודש יולי.

באחרונה הועברו מסרים בענין זה בין ישראל לסלובניה. ההתרשמות היא, שסלובניה תהיה מוכנה לפעול לקיום מפגש של קבוצת החשיבה בחודשים הקרובים כדי לקדם את יחסי ישראל האיחוד האירופי. המטרה שבמפגש הזה יתקיים דיון רשמי ביחס לשדרוג היחסים, כאשר עד כה התנהלו מגעים בלתי רשמיים בסוגיה זו.

עד לפני כמה שבועות, הייתה כוונה להמתין עד לכניסת צרפת לנשיאות האיחוד האירופי כדי לטפל בשדרוג יחסי ישראל האיחוד האירופי. אולם בהתייעצויות במשרד החוץ, הוחלט לפעול לקיום פגישה של קבוצת החשיבה בתקופת כהונת סלובניה כדי לא לעצור את המומנטום של טיפול בסוגיה זו.

מפגש הפורום העסקי בברלין

המפגש הקרוב של מליאת הפורום העסקי של ישראל-האיחוד האירופי יתקיים בברלין באמצע חודש יוני. הפגישה תיערך במשרדי קונצרן אקסל שפרינגר, וצפוי שמספר גדול של אנשי עסקים אירופאים ישתתפו בה. הכוונה שבמפגש זה יועמק שיתוף הפעולה בתחומים שונים.

המפגש הקודם של הפורום העסקי של ישראל-האיחוד האירופי התקיים בדאבוס, במהלך כנס הפורום הכלכלי העולמי. יוסי ורדי, היו"ר הישראלי של הפורום, מוביל מהלך של קיום מפגשים של ועדות משנה ענפיות. בין היתר, התקיים מפגש של היי טק במסגרת כנס במינכן, ואילו של חברות טלקום ביריד הטלקום בברצלונה.

סוכם גם על קיום מפגש של בנקאים ישראלים ובנקאים אירופאים במסגרת הכנס השנתי של קרן המטבע הבינלאומית בושינגטון. היוזמה לקיום מפגש זה היא של גליה מאור, מנכ"ל בנק לאומי.

מחלוקת מרקל סרקוזי על איזור סחר חופשי של הים התיכון

מחלוקת נתגלתה בין אנגלה מרקל, הקנצלרית של גרמניה, לבין ניקולא סרקוזי, נשיא צרפת, ביחס לתוכנית נשיא צרפת ליצירת איזור סחר חופשי של אגן הים התיכון. גרמניה מתנגדת למהלך הזה, ותובעת מצרפת לפעול על פי מתווה שנקבע ע"י נציבות האיחוד האירופי. חילוקי הדעות כבר גרמו לביטול פגישות שעמדו לקיים שני ראשי המדינות.

כזכור, סרקוזי רוצה להקים אזור סחר חופשי של מדינות אגן הים התיכון. צוות בכיר של ממשלת צרפת מגבש את פרטי התוכנית הזו. הכוונה לקיים פגישה של ראשי מדינות אגן הים התיכון כדי להכריז על אזור הסחר החופשי. כבר בתחילת כהונת צרפת כנשיאה תורנית של האיחוד האירופי.

אולם בבריסל הביעו הסתייגות מהתוכנית הזו של סרקוזי. מתגבשת קבוצת מדינות, בראשות גרמניה, המתנגדת לתוכנית סרקוזי ותובעת להקפיא את המהלך הזה. על רקע זה, חלה הידרדרות ביחסים בין נשיא צרפת לקנצלרית הגרמנית.

האיחוד האירופי משקיע בישראל בתוכנית להסבת מובטלים ליזמים

האיחוד האירופי משקיע סכום של 3 מיליון שקל בתוכנית להסבתם של שכירים מובטלים ליזמים ולבעלי עסקים. התוכנית של האיחוד האירופי לצמצום האבטלה מופעלת כבר במדינות צפון אפריקה והמזרח התיכון, ועתה גם בישראל.

התוכנית בישראל תופעל באמצעות החברה השבדית FOR BUSINESS OPEN, שזכתה במכרז של האיחוד האירופי, ובסיוע המרכז לטיפוח יזמות עסקית (מט"י) בירושלים. במסגרת השלב הראשון, העבירו נציגי החברה השבדית ומומחים מהולנד ובלגיה סמינר של חמישה ימים ל-25 יועצים בתחום העסקים הקטנים והבינוניים. הסמינר, שהתמקד במודל שפותח בשבדיה, נועד להקנות ליועצים מיומנויות נוספות בסיוע למבוטלים בקבוצת הגילים 21-33, המבקשים להקים עסק פרטי קטן ולעבוד כעצמאים. על פי תוצאות הסמינר, יוחלט באיחוד האירופי אם לקיים בארץ סמינרים נוספים.

מדינות האיחוד בולטות בעשיריה הפותחת של היצוא הישראלי

מדינות האיחוד האירופי בולטות בעשיריה הפותחת של היצוא הישראלי בשנת 2007. המובילה את העשיריה הראשונה היא ארה"ב שייצאה בשנת 2007 בכ-18.9 מיליארד דולר, מסתבר מהרשימה של מכון היצוא.

במקום השני בעשיריה הראשונה נמצאת בלגיה שיצאה בכ-4.1 מיליארד דולר, גידול של 33% לעומת 2006, במקום הרביעי נמצאת בריטניה שהיצוא הישראלי אליה הגיע לכ-2 מיליארד דולר, גידול של 22%, במקום החמישי גרמניה שישראל יצאה אליה בכ-1.92 מיליארד דולר, גידול של כ-9%, במקום השישי הולנד שהיצוא אליה הסתכם בכ-1.8 מיליארד דולר גידול של 235, במקום שמיני נמצאת צרפת שהיצוא אליה הסתכם בכ-1.3 מיליארד דולר, גידול של כ-22%, ובמקום התשיעי נמצאת איטליה שישראל יצאה אליה בכ-1.3 מיליארד דולר, גידול של כ-23%.

מה מתבשל בבריסל?

בפרלמנט האירופי תומכים באמנה האירופית

רוב גדול בקרב חברי הפרלמנט האירופי הצביע בעד דו"ח חיובי על הנוסח החדש של האמנה האירופית, הידועה כאמנת ליסבון. זו תמיכה בחוקה האירופית המעניקה יותר זכויות לאזרחי האיחוד האירופי ותשפר את העבודה היום-יומית של הגוש המונה 27 מדינות.

במסגרת האמנה החדשה, תבוצע רפורמה בהליך קבלת ההחלטות של האיחוד, להעניק משקל רב יותר לפרלמנטים הלאומיים ולפרלמנט האירופי ולהעניק סמכויות נרחבות יותר לממונה על מדיניות החוץ. גם נכלל סעיף ביחס למינוי נשיא לאיחוד האירופי, וכן הסמכויות שיוענקו לו.

בהצבעה על אישור הדו"ח החיובי על אמנה הצביעו 525, בעוד 115 הצביעו נגד ו-29 חברי הפרלמנט. במהלך ההצבעה חברי פרלמנט, בעיקר בריטים ודנים, מחו על ההצבעה וגרסו כי האמנה היא למעשה החוקה האירופית בלבד שונה. לכן, דרשו שהחוקה האירופית תובא לאישור במשאל עם במדינות האיחוד האירופי. אולם רוב חברי הפרלמנט סברו שהאישור הפרלמנטרי הוא לא פחות חוקי מאשר קיום משאל ציבורי.

במהלך ההצבעה בפרלמנט בלטה קבוצת חברי הפרלמנט מאירלנד, כי זו המדינה היחידה באיחוד האירופי שמתכוונת להביא את הצעת החוקה למשאל עם. כמה מחברי הפרלמנט תבעו מפקידי האיחוד שלא לומר למצביעים באירלנד כיצד להצביע במשאל העם, הצפוי להתקיים בסוף מאי או בתחילת יוני. גם חברי הפרלמנט דרשו מנציבות האיחוד האירופי להימנע מעיצומים על האיכרים האירים על ידי הפסקת התשלומים מתוכניות הגנת הסביבה.

גרמניה עשויה לעכב הליך אישור האמנה האירופית

גרמניה עשויה לעכב את ההליך של האישור הפורמלי של האמנה האירופית. על פי דיווחים בתקשורת הגרמנית, בכירים במפלגת השמאל ופיטר גאוולר, מבכירי CSU, בוחנים את נוסח האמנה כי לבחון אם יש מקום להגשת תביעה לבית המשפט החוקתי של גרמניה. מהלך כזה יכול לשבש את לוח הזמנים לאישור האמנה האירופית ע"י מדינות האיחוד עד תחילת 2009.

על פי התכנון, חברי הפרלמנט הגרמני מתכוונים לאשר את האמנה האירופית, כאשר היא תובא לאישור במאי. אולם נוסח האמנה צריך להיות חתום ע"י נשיא גרמניה, הורסט והלר. אם תוגש התביעה לבית המשפט החוקתי, יצטרך נשיא גרמניה לחתום על האמנה או להמתין לסיום הדיון בבית המשפט. כבר יש תקדים בעניין זה. ביוני 2005 סירב קוהלר לחתום על החוק הגרמני המאשר את החוקה האירופית. כבר אז, בית המשפט החוקתי יעץ לנשיא גרמניה לעכב את החתימה על חוק האמנה האירופית עד לסיום הדיון המשפטי.

באופן חוקי, יכול נשיא גרמניה לחתום על החוק של האמנה האירופית שאושר בפרלמנט. אולם מבחינה פוליטית הענין מסובך, במיוחד אם בית המשפט החוקתי יחליט לבסוף שהאמנה האירופית היא בלתי חוקית. כלומר, נשיא גרמניה צריך לעכב את החתימה על המסמך הזה.

עד כה, הונגריה, צרפת, סלובניה, מלטה ורומניה כבר אישרו את החוקה האירופית. אבל כדי שהחוקה האירופית תיכנס לתוקף, דרוש שכל מדינות האיחוד האירופי יאשרו אותה. עיכוב האישור ע"י גרמניה תיצור אי נעימות לקנצלרית של גרמניה, אנגלה מרקל, שהובילה את השגת הסדר ההסכמה על החוקה האירופית בפיסגת ראשי מדינות האיחוד האירופי.

התנגדות למינוי בלייר כנשיא האיחוד האירופי

גוברת ההתנגדות למינויו של טוני בלייר, ראש ממשלת בריטניה לשעבר, לתפקיד נשיא האיחוד האירופי. על פי העיתון גארדיין הבריטי, מסתבר שלמרות חיבתה האישית של הקנצלרית הגרמנית מרקל לבלייר, היא מתנגדת לשאיפתו להתמנות לנשיא האיחוד האירופי. הטיעון, שבלייר יודע לשאת נאומים יפים מאד על אירופה, אבל הוא השקיף מהצד כאשר היה צורך לנקוט צעדים משמעותיים כדי לקדם את האיחוד האירופי.

בעוד שנשיא צרפת, ניקולא סרקוזי, וראש ממשלת בריטניה, גורדון בראון, מקדמים את מועמדותו של בלייר לתפקיד הנשיא הראשון של האיחוד האירופי, יש התארגנות של המתנגדים למינוי הזה. גורמים פרו אירופיים הקימו אתר אינטרנט תחת הכותרת "עצרו את בלייר". גם מתארגנת קבוצה של חברים בפרלמנט האירופי המתנגדת למינוי של בלייר. המטרה של הקבוצה הזו היא להוריד את מועמדותו של בלייר לתפקיד.

למעשה, גורמים באיחוד האירופי נחושים בפעילות לעצירת מינויו של בלייר כנשיא הראשון של האיחוד האירופי. גם מציינים שהמאבקים שמנהל גורדון בראון בחודשים האחרונים נגד האישור של האמנה האירופית במלואה, יצרו פילוג רציני בין בריטניה לבין החברות האחרות באיחוד האירופי.

מחלוקת בפרלמנט האירופי על פרסום דו"ח ביקורת

מחלוקת בפרלמנט האירופי על פרסום דו"ח ביקורת החושף בעיות עם תשלומים לעוזרי חברי הפרלמנט. בעוד שחברי ועדת הפיקוח על התקציב תומכים בפרסום ממצאי הבדיקה, הרי שתי המפלגות הגדולות בפרלמנט EPP-ED ו-PES מתנגדים לפרסום הזה. לדעת המפלגות המסמך עם הממצאים חייב להישאר חסוי ולא חשוף לציבור.

הבדיקה שנעשתה כללה 167 תשלומים לעוזרים של 40 חברי הפרלמנט האירופי. דליפת מימאי הביקורת על התשלומים לעוזרים יצרה מבוכה בקרב חברי הפרלמנט הנערכים להתמודדות בבחירות לפרלמנט האירופי שיתקיימו ב-2009.

כדי לפתור את סוגית תנאי העבודה והשכר של עוזרי חברי הפרלמנט, פועל הארולד רומר, מזכ"ל הפרלמנט, להנהגת כללים אחידים להעסקת עוזרי חברי הפרלמנט משנת 2009. בדרך זו יגיע לסיום המערכת המסובכת שלוקחת בחשבון 27 חוקי עבודה וכללים שונים ביחס להעסקת עוזרים של חברי פרלמנט.

לובי פועל לטובת מועמד אירי לנשיאות האיחוד האירופי

לובי מתגבש בקרב מדינות האיחוד האירופי לטובת מועמדותו של ראש ממשלת אירלנד, ברטי אהרן, לתפקיד נשיא האיחוד האירופי. פולין היא אחת המדינות המצדדות במועמדות זו ומנסה לשכנע כמה ממדינות האיחוד לתמוך במועמד הזה.

התמיכה במועמדותו של ראש ממשלת אירלנד נובעת מהצלחותיו בתפקיד. אהרן נמצא על סף כהונתו, ואין בכוונתו להציג את מועמדותו לתפקיד כהונה נוספת. לזכותו מציינים את פעולתו כנשיא תורן של האיחוד האירופי למען אישור החוקה האירופית.

כבר יש כמה מועמדים לתפקיד נשיא האיחוד האירופי, תפקיד חדש שיונהג מ-2009 על פי החוקה האירופית. בנוסף לראש ממשלת אירלנד, מועמדים לתפקיד טוני בלייר וראש ממשלת דנמרק, אנדרס ראסמוסן.

צרפת מתנגדת לפתוח שוקי הביטחון

צרפת מתנגדת בתוקף להצעת נציבות האיחוד האירופי לפתוח את שוקי הביטחון הלאומיים. ההתנגדות של צרפת מוסברת באיבוד הפיקוח על מתן רישיונות למוצרים ביטחוניים. החשש הצרפתי שהמצב החדש יגרום לאיבוד שליטה על יצוא של מוצרים ביטחוניים.

נציבות האיחוד האירופי החליטה בדצמבר לפעול לטיפול השוק האירופי של מוצרי ביטחון. גם הוצגה דירקטיבה חדשה שתפשט את התהליך של קבלת רישיונות ליצוא מוצרים ביטחוניים במדינות האיחוד.

בכוונת צרפת להציג הצעות חדשות לגבי מדיניות הרכש הביטחונית המשותפת כדי לפתח את שווקי היצוא. ההצעות יוגשו בתקופת כהונת צרפת בנשיאות האיחוד האירופי, כלומר במחצית השנייה של 2008. צרפת גם תציע שמדיניות פיתוח שוקי היצוא תהיה משותפת ליצואניות הנשק הגדולות, כך שיכסו במשותף את הוצאות פיתוח השווקים.

מה קורה באיחוד?

ההשקעות של אבו דאבי באירופה 700 מיליארד דולר

נציב האיחוד האירופי לשוק הפנימי, צ'ראלי מק-קרייווי, מסר כי היקף ההשקעות של אבו דאבי באירופה מסתכמים בכ-700 מיליארד דולר. הוא הוסיף, כי המשבר בשוק האשראי מצביע על כך, שאירופה זקוקה לקרנות הממשלתיות הזרות בתקופה זו, אם רוצים שההון יזרום לאירופה.

הנציב האירופי ציין, כי אחת מהקרנות הממשלתיות החשובות בשלושים השנים האחרונות היא של אבו דאבי. הקרן הזו ביצעה השקעות של מאות מיליארדי דולר, פי שלוש מגודל הקרנות הממשלתיות של סין ורוסיה יחד. הוא הוסיף, כי לאף אחד לא היו קשיים כתוצאה מהקרן הזו, והגדיר את הקרן כמשקיעה מצליחה.

נציבות האיחוד האירופי מציעה קוד התנהגות לקרנות ההשקעה הממשלתיות זאת במסגרת מאמצים בינלאומיים לכונן מסגרת לשיפור השקיפות והדיווח של קרנות ההשקעות הממשלתיות הזרות. הקוד המוצע יתווה קריטריונים בסיסיים למשטר תאגידי ולשקיפות של הקרנות האלה.

האיחוד האירופי מקטין תחזית הצמיחה ומעלה תחזית האינפלציה

נציבות האיחוד האירופי הורידה את תחזית הצמיחה לשנת 2008 ל-1.8%, לעומת תחזית קודמת מנובמבר של צמיחה של 2.2%. זו הצמיחה האיטית ביותר הצפויה באירופה מאז 2005. במקביל, העלתה הנציבות את תחזית האינפלציה ל-2.6%, לעומת תחזית קודמת של 2.1%, מעבר ליעד ל הבנק האירופי המרכזי של 2%.

הורדת תחזית הצמיחה באירופה מצביעה על השפעת המתרחש במשק האמריקאי על הכלכלה האירופית. נציבת האיחוד האירופי מציינת כי "הפעילות הכלכלית רושמת האטה, והסיכונים נותרים מהותיים". המצב הזה מצביע על הדילמה של הבנק האירופי המרכזי ביחס לגובה הריבית, כאשר מצד אחד יש צורך בהורדת ריבית כדי להאיץ את הפעילות הכלכלית, אבל מאידך יש צורך בהעלאת הריבית כדי לרסן את האינפלציה.

הוסרו ההגבלות על סחר פנימי באיחוד

הפרלמנט האירופי אישר את התוכנית לביטול ההגבלות על הסחר הפנימי בין מדינות האיחוד האירופי. המהלך הזה מבטיח את התנועה החופשית של סחורות. הדבר ימנע מהמדינות להשתמש בחסמים טכניים למנוע יבוא מוצרים ממדינות באיחוד. לא יוכלו לחסום יבוא של מוצרים כלחם, פסטה, רהיטים, אופניים, סולמות ומתכות יקרות.

הסרת החסמים האלה, לפי חישובים של נציבות האיחוד האירופי, יחסכו לצרכנים האירופיים כ-150 מיליון יורו בשנה. תוקף התקנות החדשות יהיה משנת 2009, לאחר שממשלות האיחוד האירופי תאשרנה את התקנות האלה.

בנציבות האיחוד האירופי מצפים כי ביטול ההגבלות על הסחר הפנימי ישים קץ לתופעות שונות שהיו בסחר הפנימי. בין היתר, בלגיה מנעה יבוא זוגות אופניים מהולנד אשר לא צויידו בבלמים, ואילו שבדיה אסרה על יבוא סירי אלומיניום ממדינות אחרות באיחוד האירופי. עם זאת, מדינות האיחוד תוכלנה למנוע יבוא של מוצרים מסיבות בריאות או איכות הסביבה.

מועצת התחרותיות מעודדת יותר הוצאות על מו"פ

מועצת התחרותיות של האיחוד האירופי מעודדת הגדלת ההוצאות על מו"פ ע"י מדינות האיחוד. המטרה היא שהיקף ההשקעות במו"פ יגיע ליעד של 3% בשנה כדי לשפר את היכולת התחרותיות של מדינות האיחוד, כאשר הן לא תאבדנה את היכולת מול ארה"ב ומדינות אסיה.

על פי ההצעה של המועצה, מדינות האיחוד תדרשנה להגיש תוכנית מפורטת איך הן תפעלנה להשגת היעד הזה של ההשקעות במו"פ בשנים הקרובות. האסטרטגיות הלאומיות תגובשנה במהלך 2008 על מנת שתוצגנה כבר בסוף השנה. גם מדינות האיחוד נדרשות לשתף פעולה בתחום החדשנות, כדי לצמצם את הפיגור לעומת מדינות אחרות.

המאמצים המשותפים האלה נועדו לשפר את היכולת הטכנולוגית של מדינות האיחוד. הדבר יחסל את הפיגור הטכנולוגי שהסתמן בשנים האחרונות.

האיחוד האירופי קנס את מיקרוסופט ב-899 מיליון יורו

נציבות האיחוד האירופי הטילה קנס בסכום של 899 מיליון יורו על חברת מיקרוסופט בשל פגיעה בתחרותיות. זהו הקנס הגדול ביותר שהוטל על חברה ע"י האיחוד האירופי, במסגרת מדיניות להבטחת תחרותיות ומילוי אחר החוקים של הגבלים עסקיים.

בבירורים שהתקיימו בנציבות האיחוד האירופי, המתחרות של מיקרוסופט האשימו כי חברת הענק חוסמת את הגישה לתוכנות יריבות, זאת באמצעות שליטה בשוק מערכות ההפעלה. גם מיקרוסופט לא מילאה אחר הנחית נציבות האיחוד האירופי משנת 2004 לאפשר לחברות המתחרות גישה ל"פרוטוקולים" של התוכנות בבעלותה, זאת כדי שתוכלנה לבצע התאמות נדרשות במוצריהן כדי שיתפקדו כנאות עם תוכנות מיקרוסופט. מאז, נקנסה מיקרוסופט בסכום כולל של כ-2.5 מיליארד דולר.

נציבת האיחוד האירופי להגבלים עסקיים, נלי קראוס, ציינה כי מיקרוסופט היא החברה הראשונה מזה 50 שנה בתולדות חוקי ההגבלים העסקיים באירופה, שהנציבות נאלצה לקנס בשל אי יישום החלטותיה. היא הביעה תיקווה שעתה יגיע לסימו פרוק שחור בהיסטוריה של מיקרוסופט בכל הנוגע לפעולה בניגוד להחלטות הנציבות.

ואילו מיקרוסופט הבהירה, כי תבחן את ההחלטה, וכי היא פועלת כדי לשפר את הבעיות שהועלו בנוגע להתאמה בין תוכנות המתחרים לשלה. החברה גם ניסחה עקרונות חדשים בכדי לשפר את ההתאמות הפנימיות והנגישות למוצריה.

פסק דין: גבינת פרמזן רק מאיטליה

בית המשפט העליון של אירופה פסק שגבינה, המסומנת "פרמזן" חייבת להיות מיובאת אך ורק מאיטליה. בית המשפט דחה את התביעה שהשם הזה הוא כללי ולכן אינו מוגן. זאת

בעקבות תלונה של נציבות האיחוד האירופי כנגד גרמניה המתירה שיווק גבינות תחת השם "פרמזן".

בית המשפט העליון קבע כי רק הגבינות המיוצרות באזור צפון איטליה, יכולות להשתמש סימן המסחרי של "פרמזן". השופטים דחו את הניסיון של חקלאים ויצרנים במדינות אחרות באירופה, כולל גרמניה, לשווק גבינות בסימן של "פרמזן".

אולם בית המשפט העליון קבע כי לא מוטל על שלטונות גרמניה לפעול להסרת גבינות פרמזן ממקרי הסופרמרקטים. משמעות הדבר, שהשלטונות אינם צרכים לפעול למניעת שיווק גבינות מדומות.

מיסוי באיחוד האירופי

הבריטים מציעים החלפת מע"מ במיסוי גבוה על מוצרים המזיקים לסביבה

גובר הלחץ הציבורי על ממשלת בריטניה לפעול במוסדות האיחוד האירופי להטיל מיסוי גבוה על מוצרים המזיקים לאיכות הסביבה. עתה מכון גרין אליאס ממליץ בפני ממשלת בריטניה לפעול להחלפת מע"מ במיסוי גבוה על מוצרים מזיקים לאיכות הסביבה, בעוד שהמיסוי על מוצרים ידידותיים לסביבה יהיו נמוכים יותר, או אפילו פטורים ממס.

הדו"ח של מכון המחקר ממליץ בפני לונדון ללכת בעקבות כמה ממשלות באיחוד האירופי ולשגר מסר ברור שמוצרים הגורמים נזקים לאיכות הסביבה, יחויבו במיסוי גבוה יותר. כתוצאה המוצרים האלה יהיו יקרים יותר לצרכנים.

במקביל, מאיץ הדו"ח בראש הממשלה, גורדון בראון, לפעול עם נשיא צרפת, ניקולא סרקוזי, כדי שנציבות האיחוד האירופי תמליץ על הורדת המע"מ על מוצרים ירוקים. במקביל, כדי לבצע מהלך זה, על בראון לגייס את התמיכה של 27 מדינות האיחוד האירופי הקובעות ביחס לגובה המיסוי, כאשר לפרלמנט האירופי אין סמכות לבצע שינויים ברמת המיסים.

גרמניה תובעת פעולה אירופית נגד ליכטנשטיין

גרמניה לוחצת על פעולה אירופית מתואמת כדי לאלץ את נסיכות ליכטנשטיין לפעול על פי חוקי המס של האיחוד האירופי. הדרישה הגרמנית תועלה במפגש שרי האוצר של מדינות האיחוד האירופי, לאחר החשיפה שמאות גרמנים החזיקו חשבונות סודיים בבנקים בואדוז כדי להתחמק מתשלום מס הכנסה בגרמניה.

הדרישה של גרמניה לכפות על ליכטנשטיין לנהוג לפי חוקי המס במדינות האיחוד האירופי כרוכה באולטימטום. במידה שלא יוסכם על פעולה כזו, תוציא גרמניה תקנות משלה שיחייבו את כל הגרמנים המושקעים בליכטנשטיין להצהיר על ההעברות הכספיות או לשלם מס מקור. השלטונות הגרמנים כבר זימנו מאות בעלי חשבונות לתת הבהרות על הכספים המופקדים בחשבונות בבנקים בואדוז, כאשר הם יצטרכו לשלם קנסות ותוגשנה תביעות משפטיות נגדם.

החשיפה של החשבונות הסודיים בבנקים בנסיכות ליכטנשטיין פתחה מהלך של חקירות במדינות נוספות. זאת לאחר שההדלפה של השמות של בעלי החשבונות, כללה גם תושבי מדינות נוספות. חוקרי מס מארה"ב, בריטניה, אוסטרליה, איטליה, צרפת, שבדיה, קנדה, ניו זילנד, יוון וספרד משולבים בחקירות לחשיפת בעלי החשבונות הסודיים בואדוז.

במקביל, התביעה בליכטנשטיין פתחה בחקירה פלילית נגד עובד בנק לשעבר ואחרים שמכרו את המידע של רשימת בעלי חשבונות בבנק בוואדוז. הכוונה היא להגיש תביעה גם נגד סוכני הביון הגרמני שקנו ת המידע מפקיד הבנק. הפקיד יואשם בגניבת שמותיהם של 1,400 שמות בעי חשבונות, אשר מתוכם 600 מתגוררים בגרמניה. החשיפה הזו אילצה כמה בכירים במשק הגרמני, כולל מנכ"ל דויטשה פוסט, להתפטר.

תבוצע רפורמה בגביית מסים בגרמניה

פרשת חשיפת מעלימי המס בגרמניה, מעניקה דחיפות לדרישת משרד האוצר הגרמני לבצע רפורמה בגביית מסים בגרמניה. האוצר דורש לעבור לשיטת גביה פדראלית של מסים, במקום השיטה הקיימת שהגביה מתבצעת באמצעות משרדי מס ב-16 המדינות.

רפורמה זו אינה זוכה לתמיכה של כל המדינות בגרמניה. הדבר נובע, מכך שמערכת גביית המס הקיימת מאפשרת לכמה ממדינות גרמניה לתת הנחות מס כדי למשוך השקעות. באם תעבור גביית המסים לידי משרד האוצר הפדרלי, לא תוכלנה הממשלות המקומיות להעניק הטבות מס למשקיעים, ויאבדו למעשה מכשיר חשוב לעידוד ההשקעות.

נושא דרכי גביית המס בגרמניה תידון בפרלמנט הגרמני. וועדה של הפרלמנט הגרמני בודקת אם סוכנות הביון הגרמנית חרגה מסמכותה בכך שהייתה שותפה לצייד אחר מעלימי מס מקומיים. הוועדה תצטרך לקבוע אם סוכנות הביון יכולה להיות מעורבת גם בגילוי עברייני מס או לא.

הרחבת האיחוד האירופי

טורקיה אישרה אחת מהרפורמות לקבלתה לאיחוד

הפרלמנט האירופי אישר את החוק המבטיח את זכויות הרכוש של קבוצות מיעוט לא מוסלמיות בטורקיה, כנוצרים ויהודים. זו אחת הרפורמות שטורקיה נדרשה לבצע כתנאי לקבלתה כחברה מלאה באיחוד האירופי.

היישום של החוק החדש, הבהירו בבריסל, יהיה מבחן לשלטונות טורקיה בהבטחת זכויות של קבוצות מיעוט והחופש שלהם. טורקיה נדרשה לבצע שמונה רפורמות יסודיות כתנאי לקידום המו"מ לקבלתה לאיחוד האירופי. אבל המו"מ הופסק לאחר שטורקיה סירבה למלא אחר ההתחייבויות המסחריות לקפריסין, שהיא חברה באיחוד האירופי.

על פי החוק החדש, קרנות נוצריות ויהודיות יוכלו לקבל בחזרה רכוש שהוחרם בעבר ע"י הממשלה, ככנסיות ובתי ספר. אולם החוק אינו חל על נכסים שנמכרו לצד שלישי.

האיחוד מאיים בהוצאת רומניה ובולגריה

האיחוד האירופי מאיים בהוצאת רומניה ובולגריה ממסגרת האיחוד האירופי. בשלב זה, החליט האיחוד לתת לשתי המדינות האלה, שהצטרפו לפני כשנה לאיחוד, תקופה של חצי שנה לתקן את תופעות השחיתות. במידה שלא יתוקנו, יוטלו סנקציות חמורות על המדינות האלה, כולל האפשרות שיינקט המהלך הקיצוני של הוצאתן מהאיחוד האירופי.

דו"ח של נציבות האיחוד האירופי מותח ביקורת חריפה על מצב השחיתות בשתי המדינות האלה. במיוחד הדו"ח קובע, כי המצב חמור במיוחד ברומניה, כאשר שמונה משרי הממשלה הזמנית חשודים בלקיחת שוחד, מרמה והפרת אימונים. למרות זאת, מסיבות שונות, הם ממשיכים בתפקידם אף הדו"ח מותח ביקורת חריפה על התנהלות המערכת המשפטית הרומנית בטיפול בפושעים רומנים. הדו"ח מצוין, כי בששת החודשים האחרונים, הוחזרו

לפרקליטות מספר תיקים כבדי משקל נגד שרים וחברי פרלמנט, ונתגלו בהם ליקויים פרוצדוראליים.

מומחי האיחוד אף יוצאים בביקורת כנגד דרך הטיפול בעבירות כלכליות. רומניה מתייחסת בקלות דעת לעבירות כלכליות, אם הנזק או ההונאה מוערכים בפחות מ-9 מיליון יורו, אז העבירה נחשבת לקלה. במקרים אלה העונש המירבי המוטל על העבריין הוא חמש שנות מאסר. אנשי האיחוד גורסים, כי העונשים חייבים להיות הרבה יותר כבדים.

אשר לבולגריה, דו"ח האיחוד מותח ביקורת חריפה על ממשלת רומניה בשל ריבוי העבירות שמבצעת המאפיה המקומית הפועלת בבולגריה. מסתבר, כי במהלך ששת החודשים האחרונים נפתחו בבולגריה 48 תיקים שעסקו בפשע מאורגן, אבל רק בכ-21 תיקים התקבלה הכרעה משפטית, בשל מחסור בשופטים. מומחי האיחוד האירופי סבורים, כי טחנות הצדק בבולגריה פועלים בצורה איטי מדי, דבר שאינו מסייע במאבק בפשע המאורגן, שהוא צורך חיוני כדי לשפר את תפקוד המערכת השלטונית ללא שחיתות. הם מזהירים, שלא נעשה די כדי לחסל את הפעילות של המאפיה המקומית.